

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”
Materiał opracowany przez dr inż. Dariusza Osuch na zlecenie Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie
współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach II Schematu Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

System FADN – stan aktualny oraz propozycje zmian

Seminarium realizowane w ramach operacji pn. „Innowacyjne narzędzia ICT do planowania rozwoju gospodarstw szansą na wzrost konkurencyjności polskiego rolnictwa”

Obory, 30 czerwca 2021 r.

FADN:

przeszłość,

teraźniejszość,

przyszłość

dr inż. Dariusz Osuch

Obory, 2021-06-30.

FADN:

- **Farm Accountancy Data Network.**
 - Sieć zbierania danych rachunkowych.
- Kiedy powstała? 1965.
- Komu służy? ROLNIKOM.
- Cele:
 - obliczanie dochodów gosp. rolnych;
 - analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej gosp. rolnych;
 - ocena skutków polityki rolnej.

FADN – organizacja:

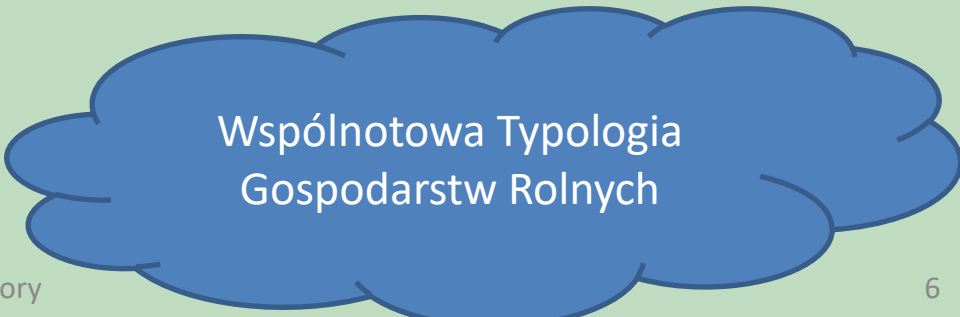
- Zasady i organizacja zapisane są w prawie UE.
- System jest obowiązkowy dla państw członkowskich.
- W Komisji Europejskiej, w ramach Dyrekcji ds. Rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich działa biuro FADN.
- W każdym państwie członkowskim działa tzw. Agencja Łącznikowa.
- Agencja zbiera dane samodzielnie lub za pośrednictwem tzw. biur rachunkowych.

FADN – zasady:

- Dobrowolne uczestnictwo rolników.
- Dane rachunkowe są poufne i anonimizowane.
- Danych rachunkowych nie można wykorzystać do celów podatkowych.

FADN – dobór gospodarstw

- Badania reprezentacyjne.
- Określone zasady budowy próby:
 - gospodarstwa towarowe;
 - regiony;
 - typy rolnicze;
 - klasy wk. ekonomicznej.
 - wielkość próby: ok. 1-2% populacji badawczej.

Wspólnotowa Typologia
Gospodarstw Rolnych

FADN – zakres danych:

- Sprawozdanie z gospodarstwa rolnego (opisane w prawodawstwie UE) obejmuje:
 - informacje ogólne;
 - podstawowe dane dot. zasobów i nakładów pracy;
 - podstawowe dane dot. majątku;
 - podstawowe dane dot. zadłużenia;
 - podstawowe dane dot. kosztów na poziomie gospodarstwa rolnego;
 - dane dotyczące produkcji na poziomie poszczególnych działalności;
 - dane dot. stada zwierząt;
 - dane dot. pozostałej działalności gosp. rolnego.

Polski FADN:

- **System zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych.**
- Kiedy powstał? 2004.
 - Rachunkowość rolna w Polsce prowadzona jest od 1926 r.
- Komu służy? ROLNIKOM.
- Cele:
 - określanie rocznych dochodów w gospodarstwach rolnych;
 - dokonywanie analizy ekonomicznej gospodarstw rolnych oraz ocenę sytuacji w rolnictwie i na rynkach rolnych.

Polski FADN – organizacja:

- Zasady i organizacja zapisane są w prawie RP.
- IERiGŻ-PIB pełni funkcję Agencji Łącznikowej w Polsce (fadn.pl).
- IERiGŻ-PIB zbiera dane samodzielnie oraz za pośrednictwem tzw. biur rachunkowych – ośrodków doradztwa rolniczego.

Polski FADN – dobór gospodarstw:

- Określone zasady budowy próby:
 - gospodarstwa towarowe o wlk. ekonomicznej > 4 000 euro;
 - regiony: 4 regiony;
 - typy rolnicze;
 - klasy wlk. ekonomicznej.
 - wielkość próby: ok. **12 000** gospodarstw (populacja badawcza liczy ok. **740 000** gosp.).

Polski FADN – zakres danych:

- Formularze do gromadzenia danych:
 - Książki Rachunkowości Rolnej dla gosp. osób fizycznych;
 - Kwestionariusz ankiety dla gosp. osób prawnych.

Polski FADN – KRR:

- Spis Aktywów i Zobowiązań.

- Książka Wpływów i Wydatków.

- Książka Obrotów i Zaszczości.

- Spis Wybranych Aktywów i Zobowiązań.

MELIORACJE SZCZEGÓŁOWE, BUDYNKI I BUDOWLE, ŚRODKI TRANSPORTOWE, MASZYNY I URZĄDZENIA

TABELA 4

Lista kontrolna:

Miesiąc	Lp.	Wyszczególnienie /a	Kod	Przebieg czasu zwiększ [kod]	Ilość zwierząt sprzedanych [gr]	J.m. dla [kod]	Ilość /c na z foliowy [kod]	Wpływy			Otrzymane wpływy w wartości brutto [zł]	Kod zapisu /e	Realizacja z Lp. z miesiąca [gr]
								Wartość netto /d [zł]	Stawka VAT [gr]	Wartość brutto [zł]			
UPRAWY													TABELA 4

ZAPASY PRODUKTÓW WŁASNYCH - POTENCJALNIE TOWAROWYCH /a

TABELA 4 (8)

Lista kontrolna:

Rodzaj produktu	Kod	J.m.	Ilość	Cena jednostkowa netto	
				[zł]	[gr]
1	2	3	4	5	
1.	6				
2.	6				

Polski FADN – ankieta:

Dział. H. Koszty i nakłady:

H.01. Koszty:

Dotyczy tylko kosztów poniesionych na produkcję w roku obrachunkowym (łącznie z wartością zużytych nasion i pasz nieodpłatnie otrzymanych z zewnątrz, wycenionych po kosztach loco gospodarstwo). Zapisów należy dokonać w cenach bieżących, w złotych.

Wyszczególnienie	Kod	Wartość
		[zł]
		V
Wynagrodzenia i inne (w tym wypracowany zysk do podziału pomiędzy spółdzielców)	1010	
Usługi	1020	
Bieżące utrzymanie środków transportu, maszyn i urządzeń	1030	
Paliwa i smary	1040	

Polski FADN – KRR – zasady zbierania danych:

- Rejestrowane są **rzeczywiste** dane dotyczące zdarzeń gospodarczych dot. określonego roku obrachunkowego.
- Rejestrowane są **tylko dane dot. działalności gospodarstwa rolnego** (za wyjątkiem danych dot. ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych członków rodziny). Dotyczy także składników majątku.

Polski FADN – KRR – zasady zbierania danych:

- Na początku **pierwszego** roku do wypełnienia jest Spis Aktywów i Zobowiązań (inwentura).
- W ciągu **każdego** roku do wypełnienia są Książka Wpływów i Wydatków oraz Książka Obrotów i Zaszłości.
- Na koniec **każdego** roku do wypełnienia jest Spis **Wybranych** Aktywów i Zobowiązań.

Polski FADN – zbieranie danych:

- Dane zbierane są w formularzach (Książkach) papierowych.
- Książki są własnością rolników i przechowywane są w gospodarstwach rolnych.
- Po zakończeniu zbierania danych wprowadzane są one do systemu komputerowego.
- Jedynie doradcy (pracownicy biur rachunkowych) mogą modyfikować dane.
- Rolnicy mają dostęp do systemu komputerowego w trybie *do odczytu*. Mogą przeglądać dane, komunikaty o błędach, pobierać raporty.
- IERiGŻ-PIB uruchomił kursy e-learningowe, które przygotowują teoretycznie doradców do prowadzenia rachunkowości.

Weryfikacja danych rachunkowych:

- Decyzje dotyczące polityki rolnej w Unii Europejskiej muszą opierać się na rzetelnych i dokładnych analizach.

Rolnicy + Doradcy

Koordynatorzy

IERiGŻ-PIB

Komisja Europejska

Etapy kontroli jakości danych:

- Gromadzenie danych:
 - wypełnianie papierowych wersji Książek Rachunkowości Rolnej;
 - kontrola w terenie, lustracje;
 - wprowadzanie danych do Systemu RDR;
 - analiza raportów.

Przetwarzanie danych - Kontrola jakości danych

- Właściwy system kontroli jakości uruchamiany jest po wprowadzeniu wszystkich danych gospodarstwa za dany rok obrachunkowy. Dane z gospodarstwa są testowane.
- **Testy badają poprawność danych na różnych poziomach:**
 - kompletność zapisów w poszczególnych tabelach;
 - poprawność jednostek miar i prostych wyliczeń;
 - zakresy (wagowe, cenowe, wartościowe):

Wyniki testów gospodarstwa [nazwa]							
☒ Rozpatrz							Opis testów KRR
Źródło	Nr	R	Komunikat	Wyjaśnienie	A/O	Data rozp.	Komentarz
RDR	WT 00003	B	W tabeli Wpływy w miesiącu <2020-04-30 00:00:00> w wierszu o Lp <1> d	Zapis prawidłowy, jałówka ze względu na	✓	A: 2021-01-29	
RDR	WT 00003	B	W tabeli Wpływy w miesiącu <2020-04-30 00:00:00> w wierszu o Lp <1> d	Zapis prawidłowy. Jałówka była chora i dla	✓	A: 2021-01-29	
RDR	WT 00003	B	W tabeli Wpływy w miesiącu <2020-05-31 00:00:00> w wierszu o Lp <1> d	Zapis prawidłowy. Jałówka ze względu na	✓	A: 2021-01-29	
RDR	WT 00003	B	W tabeli Wpływy w miesiącu <2020-05-31 00:00:00> w wierszu o Lp <1> d	Zapis prawidłowy, niska cena ze względu	✓	A: 2021-01-29	
RDR	WT 00220	B	<Tab. Uprawy: Plon gl. (18,96) dt/ha dla uprawy o kodzie (61-12-20) poza z	Plon niski z powodu słabych gleb oraz nie	✓	A: 2021-01-29	
RDR	PTI 00215	O	<W tabeli 2 KOiZ wykazano grunty dodzierzawione, a w tabeli 3 KOiZ ich nie	Rolnik nie posiada nakazu podatku rolneg	✓	A: 2021-01-29	
RDR	PTI 00225	B	<W gospodarstwie wykazano zbyt mala liczbe wycielen (7 szt) w stosunku do	Występują problemy z zacieleniem.	✓	A: 2021-01-29	
RDR	PTI 00302	B	<W tabeli DD wykazano mniejsza ilosc bydla < 2 lata, do ktorej przyslugiwali	Rolnik zgłosił 13 sztuk ponieważ do dopła	✓	A: 2021-01-29	
RDR	PTI 00302	B	<W tabeli DD wykazano mniejsza powierzchnie uzytkow rolnych, do jakiej wr	Rolnik uprawia 61,74 ha ale do dopłat zgl	✓	A: 2021-01-29	
RDR	PTI 00302	O	<W tabeli Informacje ogolne wykazano, ze uzytki rolne polozone sa na rozny	Zgadza się, Użytki rolne położone są na d	✓	A: 2021-01-29	
RDR	PTI 00329	B	<W tab. 2 KOiZ wykazana w kol. 7 i 8 powierzchnia ugorow (0,59 ha) jest wi	Tak,są to grunty w czarnym ugorze.	✓	A: 2021-01-29	
RDR	PTI 00332	O	< W GR wykazano budynki, budowle, melioracje, a brak kosztow remontow k	Rolnik nie poniół kosztów związanych z r	✓	A: 2021-01-29	
RDR	R2R 00567	B	<W tabeli Uprawy: dla kodu (61-14-20) powierzchnia oziminy wynosi (3,14)	Rolnik źle oszacował powierzchnie ozimin.	✓	A: 2021-01-29	
RDR	R2R 00567	B	<W tabeli Uprawy: dla kodu (61-16-20) powierzchnia oziminy wynosi (4) i je	Rolnik źle oszacował powierzchnie ozimin.	✓	A: 2021-01-29	
RDR	R2R 00567	B	<W tabeli Uprawy: dla kodu (61-12-20) powierzchnia oziminy wynosi (2,11)	Rolnik źle oszacował powierzchnię ozimin.	✓	A: 2021-01-29	
RDR	R2R 00567	B	<W tabeli Uprawy: dla kodu (61-13-20) powierzchnia oziminy wynosi (4) i je	Rolnik źle oszacował powierzchnię ozimin.	✓	A: 2021-01-29	

Wy

Główne produkty Polskiego FADN:

- Baza danych.
- Raporty dla rolników.
- Publikacje. m.in. na fadn.pl.
- Szeregi czasowe.
- Analizy, ekspertyzy, prace naukowe itp.

Publikowane są tylko dane zagregowane z grupy co najmniej 15 gospodarstw.

Baza danych:

- Unikatowa baza danych mikroekonomicznych.
- Do bazy mają dostęp pracownicy ZRGR IERiGŻ-PIB.
- Z zanonimizowanych zestawów danych mogą korzystać wszyscy zainteresowani po złożeniu formalnego wniosku.

Raporty dla rolników:

- Rolnicy mogą pobrać je samodzielnie.
- Dostępne Raporty:
 - Indywidualny (w dwóch wariantach);
 - Dynamiczny;
 - Porównawczy.

Publikacje (m.in. na fadn.pl):

The screenshot shows the website for the Polish FADN system. The top navigation bar includes 'START', 'ORGANIZACJA', 'METODYKA', 'PUBLIKACJE' (highlighted with a red circle), 'WYDARZENIA', and 'KONTAKT'. The main content area is titled 'Publikacje / Wyniki Standardowe / Z populacji'. On the left sidebar, 'WYNIKI STANDARDOWE' and 'WYNIKI W SKRÓCIE' are highlighted with red circles. The main content area displays the title 'Wyniki Standardowe z populacji badawczej' and a detailed description of the publication's purpose and structure. A red circle highlights the text: 'Zaprezentowane w publikacjach wyniki są reprezentatywne dla pola obserwacji FADN.'

Logowanie | e-Learning | | AAA | PL EN

Szukaj

// ZAAWANSOWANE

START ORGANIZACJA METODYKA **PUBLIKACJE** WYDARZENIA KONTAKT

Publikacje / Wyniki Standardowe / Z populacji Wybierz rok **1** 2 3 4 5 6

WYNIKI STANDARDOWE

- > Z populacji
- > Z próby
- > Szacunek

WYNIKI W SKRÓCIE

- > Inf. wstępna
- > Polska razem
- > Regiony FADN
- > Typy rolnicze
- > Szacunek

SZEREGI CZASOWE

TYPOLOGIA

POZOSTAŁE

Wyniki Standardowe z populacji badawczej

Publikacje „Wyniki Standardowe” przedstawiają sytuację ekonomiczną gospodarstw rolnych w danym roku obrachunkowym, które uczestniczą w systemie FADN. Wyniki pogrupowano w 10 tabelach tematycznych. Odzwierciedlają one m.in.: produkcję, koszty, dopłaty, dochód z gospodarstwa rolnego, bilans finansowy na koniec roku oraz wybrane mierniki i wskaźniki finansowe. Ustalane są według jednolitego formatu dla wszystkich krajów Unii Europejskiej, zdefiniowanego w dokumencie z serii RI/CC 882 „Definitions of Variables used in FADN standard results”.

Opracowanie składa się z czterech części:

- Zmiany metodyczne obowiązujące w danym roku obrachunkowym.
- Informacje o systemie FADN.
- Metodyka, jaka obowiązuje w FADN.
- Wyniki uzyskane przez gospodarstwa rolne dla dwóch kryteriów grupowania: wielkości ekonomicznej (ES6) oraz typu rolniczego (TF8).

Zaprezentowane w publikacjach wyniki są reprezentatywne dla pola obserwacji FADN.

Próba gospodarstw rolnych dla pola obserwacji Polskiego FADN jest reprezentatywna ze względu na 3 kryteria: lokalizację (Regiony FADN), wielkość ekonomiczną i typ rolniczy.

Analizy, ekspertyzy itp.

- Co rocznie IERiGŻ-PIB oraz inne instytucje wykorzystują dane rachunkowe do przygotowywania analiz oraz ekspertyz na zamówienie administracji publicznej.
- Dane wykorzystywane są również w pracach naukowych przygotowywanych w IERiGŻ-PIB oraz innych instytucjach.

FADN – przyszłość:

- Środowisko.
- Zasoby.
- Integracja z innymi systemami.

FADN – przyszłość - środowisko:

- Zużycie nawozów.
- Zużycie środków ochrony roślin.
- Odchody.
- Aktywność rolnika.

FADN – przyszłość - zasoby:

- Woda.
- Energia.

FADN – przyszłość - integracja z innymi systemami :

- IUNG.
- ARiMR.